

**ZŠ Václava Havla
Poděbrady**

Základní škola Václava Havla, Poděbrady

Na Valech 45/II., okres Nymburk

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Praktický postup pro zaměstnance školy

Příloha č. 1 ke Školnímu řádu, č. j. A/324/2022

Aktualizace obsahu: srpen 2026

Vypracoval	Mgr. Jan Froněk (zástupce pro prevenci)
Schváleno na pedagogické radě dne	26.8.2026
Ředitel školy	Mgr. Vlastimil Špinka
Účinnost / revize	1.9.2026

Dokument je interní metodická pomůcka. Vždy se postupuje podle konkrétní situace, aktuálního zdravotního stavu dítěte, školního řádu a platných právních předpisů.

A

RYCHLÝ POSTUP PRO UČITELE

Co udělat v prvních minutách krizové situace

NEJDŘÍV BEZPEČÍ

Pokud je bezprostředně ohrožen život nebo zdraví, řeší se nejprve zdravotní a fyzická bezpečnost. Administrativa a šetření následují až potom.

155

Zdravotnická záchranná služba

158

Policie ČR

112

Jednotné evropské číslo

156

Městská policie

1

ZASTAVTE OHROŽENÍ – zabraňte pokračování násilí, konzumace nebo jiného nebezpečného jednání. Zajistěte bezpečný prostor.

2

ZKONTROLUJTE ZDRAVOTNÍ STAV – při bezvědomí, těžkém zranění, předávkování/otravě, pokusu o sebevraždu nebo jiném akutním ohrožení volejte 155.

3

PŘIVOLEJTE DALŠÍHO DOSPĚLÉHO – informujte vedení školy a podle situace pracovníka ŠPP. Ohrožené dítě nenechávejte o samotě.

4

NEVYŠETŘUJTE TO, CO PATŘÍ PČR/OSPOD – pedagog popíše fakta, zajistí bezpečí a předá informace. Neprovádí osobní prohlídku, netestuje látky ani nehledá „důkazy“ u CAN.

5

ZAPIŠTE FAKTA – datum, čas, místo, přítomné osoby, co bylo viděno/slyšeno, komu byla věc předána a jaké kroky škola provedla.

6

RODIČE KONTAKTUJTE PODLE TYPU SITUACE – u většiny situací neprodleně; u podezření na týrání či zneužívání nejprve konzultujte postup s vedením/ŠPP a podle okolností s OSPOD/PČR.

DŮLEŽITÁ ZÁSADA ZÁPISU

Pište popisně a konkrétně: „Žák řekl...“, „viděl/a jsem...“, „na předloktí byly...“. Nepište diagnózy a právní závěry typu „je týraný“, „spáchal trestný čin“.

B

RYCHLÝ ROZCESTNÍK

Vazba na tematické přílohy metodického doporučení MŠMT

Kategorie	Přílohy MŠMT	Co zahrnuje	První orientace
I. Návykové látky	1, 4, 13	NL, alkohol, tabák, e-cigarety, nikotinové sáčky	155 při akutním ohrožení; u NL postup dle nálezů / distribuce
II. Psychická krize	3, 16, 23, 24	PPP, sebepoškozování, psychická krize, sebevražedné chování	155 při akutním ohrožení / pokusu
III. Šikana a násilí	6, 7, 8, 9, 14, 19	šikana, kyberšikana, nenávistné projevy, násilí	158 při závažném násilí nebo podezření na trestný čin
IV. Ohrožené dítě a majetek	5, 10, 12	CAN, vandalismus, krádeže	OSPOD/PČR podle povahy a závažnosti
V. Záškoláctví	11	neomluvená a podezřele vysoká omluvená absence	postup dle metodického doporučení MŠMT 2026
VI. Ostatní oblasti	2, 15, 17, 18, 21, 22	doprava, netolismus, NNH, sexuální chování, hazard, PAS	ŠMP/ŠP + vedení; eskalace dle konkrétní situace

Poznámka k číslování příloh

Příloha č. 20 byla sjednocena s přílohou č. 5 (CAN). Příloha č. 21 je Hazardní hraní, č. 22 se týká prevence problémových situací u žáků s PAS, č. 23 Psychické krize / duševního onemocnění a č. 24 Sebevražedného chování.

PRVNÍ ZÁSAH učitel / dozor	KOORDINACE vedení školy	NÁSLEDNÁ PODPORA ŠMP / ŠP	EXTERNĚ 155 / 158 / OSPOD dle situace
-------------------------------	----------------------------	------------------------------	---

A. Podezření na užití nebo intoxikaci návykovou látkou (NL)

1	ZABRAŇTE DALŠÍ KONZUMACI – zajistěte bezpečí žáka a okolí. Pokud je látka právě užívána, postupujte za přítomnosti další dospělé osoby.
2	ZHODNOŤTE ZDRAVOTNÍ STAV – při ohrožení zdraví nebo života poskytněte první pomoc a volejte 155; podle situace také Policii ČR.
3	NENÍ-LI AKUTNÍ OHROŽENÍ – informujte vedení a zákonné zástupce. Žák po požití NL nemá pokračovat v běžném vyučování; zajistěte bezpečné předání zákonnému zástupci nebo postup konzultujte s příslušnými orgány.
4	PROVEĎTE ZÁZNAM – stručně a objektivně, ideálně za přítomnosti svědka. Záznam předat ŠMP/vedení dle vnitřního postupu školy.
5	NÁSLEDNÁ POMOC – ŠMP nabídne informace o odborné pomoci. OSPOD se kontaktuje, jsou-li naplněny podmínky ohrožení dítěte podle konkrétní situace.

B. Nález látky, kterou pracovník považuje za NL

CO NEDĚLAT

- Látku netestovat, neochutnávat, nepřesypávat ani k ní nečichat.
- Neprovádět osobní prohlídku žáka ani prohlídku jeho věcí.
- Látku nevyhazovat a nepředávat zákonným zástupcům.

1	NÁLEZ V PROSTORÁCH ŠKOLY – ihned informujte vedení školy a Policii ČR. Zajištění látky standardně provádí policie.
2	POKUD POLICIE NEMŮŽE PŘIJET VČAS – za přítomnosti dalšího pracovníka a v rukavicích vložte látku do obálky, označte datum/čas/místo, obálku přelepte, opatřete podpisy/razítkem a bezpečně uložte do předání Policii ČR.
3	LÁTKA U ŽÁKA / DŮVODNÉ PODEZŘENÍ – bezodkladně kontaktujte Policii ČR a zákonného zástupce; žáka mějte do příjezdu policie pod dohledem a odděleně od ostatních. Neprovádějte prohlídku.

C. Podezření na distribuci / nabídku NL

POLICIE ČR

Důvodné podezření na distribuci NL ve škole vždy neprodleně předává vedení školy Policii ČR. Pedagog situaci „nevyšetřuje“ sám a dbá na zachování dostupných informací.

D. Alkohol

- Zabraňte další konzumaci a zkontrolujte zdravotní stav. Při poruše vědomí, opakovaném zvracení, výrazné zmatenosti či jiném akutním ohrožení volejte 155.
- Informujte vedení a zákonné zástupce; další postup a případné výchovné opatření se řídí školním řádem a závažností situace.
- Při opakovaném/rizikovém užívání zapojte ŠMP/ŠP a nabídněte návaznou odbornou pomoc. OSPOD se zapojuje, pokud okolnosti ukazují na ohrožení dítěte.

E. Tabák, e-cigarety a nikotinové sáčky

- Zastavte užívání ve škole / na školní akci a informujte odpovědného pedagogického pracovníka; ten informuje zákonné zástupce a řeší porušení školního řádu.
- U prvního nebo méně závažného případu je vhodný krátký, partnerský a nerepresivní rozhovor. Cílem je pojmenovat rizika, podpořit motivaci ke změně a nabídnout pomoc.
- Při známkách akutní intoxikace nikotinem (např. výrazná nevolnost, zvracení, porucha vědomí, výrazné bušení srdce) postupujte jako při zdravotním ohrožení a volejte 155.
- Vape ani nikotinový sáček se automaticky neposuzují jako nelegální NL; nevolá se kvůli nim automaticky Policie ČR.

PRAKTICKÁ POZNÁMKA PRO UČITELE

Při rozhovoru o nikotinu je vhodné, aby u opakovaného nebo závažnějšího případu byli přítomni dva dospělí. U lehké situace může rozhovor vést třídní učitel nebo jiný pověřený pedagog; při opakování, distribuci nebo zdravotních obtížích zapojte ŠPP a vedení.

PRVNÍ DOSPĚLÝ
zajistí bezpečí

PODPORA
ŠP / ŠMP / ŠPP

KOORDINACE
vedení školy

AKUTNÍ STAV
155

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO

Žáka, u kterého je podezření na akutní sebevražedné riziko nebo závažné sebepoškození, NIKDY nenechávejte samotného.

A. Psychická krize bez bezprostředního ohrožení života

1	ZŮSTAŇTE KLIDNÍ – zajistěte klidné a bezpečné místo, naslouchejte a nesnižujte závažnost toho, co žák sděluje.
2	PŘIVOLEJTE PODPORU – zapojte pracovníka ŠPP a vedení podle vnitřního nastavení školy. Pedagog nedělá klinickou diagnostiku.
3	DOMLUVTE DALŠÍ KROKY – podle míry rizika kontaktujte zákonné zástupce a doporučte odbornou pomoc; dohodněte způsob další podpory ve škole.

B. Sebeпоškozování

- Při zranění poskytněte první pomoc; při závažném poranění nebo nejistotě volejte 155.
- Reagujte bez trestání, moralizování a nátlaku na okamžité sliby. Zjistěte, zda je žák aktuálně v bezpečí a zda nejsou přítomné sebevražedné myšlenky.
- Předat situaci ŠPP; podle míry rizika informovat zákonné zástupce a doporučit odbornou péči. Způsob kontaktu rodičů přizpůsobit bezpečí dítěte.

C. Střední až vysoké sebevražedné riziko (suicidální tendence)

1	JEDEN DOSPĚLÝ ZŮSTÁVÁ S ŽÁKEM – žák nesmí zůstat o samotě; vhodný je podpůrný empatický rozhovor.
2	PŘIVOLEJTE DALŠÍHO DOSPĚLÉHO – druhý pracovník kontaktuje vedení a zákonné zástupce a domlouvá další bezpečný postup.
3	ORIENTAČNĚ ZMAPUJTE RIZIKO – lze se přímo zeptat, zda žák přemýšlí o sebevraždě a zda má plán / přístup k prostředkům. Nejde o diagnostiku, ale o rozhodnutí, jak rychle zajistit pomoc.
4	NÁVAZNÁ PÉČE – předat rodičům kontakty na odbornou pomoc; domluvit následnou schůzku se školou a podle potřeby vytvořit individuální krizový plán pro opakování situace.

D. Akutní riziko / pokus o sebevraždu

1	ZABRAŇTE JEDNÁNÍ, POKUD JE TO BEZPEČNÉ – poskytněte první pomoc a zůstaňte se žákem.
2	VOLEJTE 155 – akutní pokus, příprava k pokusu, závažné zranění či jiné bezprostřední ohrožení života je zdravotnická krizová situace.
3	PŘIVOLEJTE DALŠÍHO DOSPĚLÉHO – druhý pracovník informuje vedení a zákonné zástupce a koordinuje organizační kroky.
4	PO UDÁLOSTI – proveďte zápis o situaci, informujte ředitele/pověřeného pracovníka ŠPP a v případě úrazu/pokusu proveďte záznam do knihy úrazů.

CO DO PLÁNU NEPATŘÍ JAKO AUTOMATICKÝ POŽADAVEK

Škola nemá obecně vyžadovat „potvrzení o odborné péči“ jako podmínku návratu. Vhodné je s rodiči dohodnout podporu, bezpečný návrat a komunikaci s odborníky v rozsahu, který je možný a potřebný.

PRVNÍ ZÁSAH učitel / dozor	ŠETŘENÍ pověřený tým / ŠMP	ROZHODNUTÍ vedení školy	EXTERNĚ PČR / OSPOD dle závažnosti
1	OKAMŽITĚ ZASTAVTE NÁSILÍ – zajistěte bezpečí, oddělte ohroženého žáka od agresora/agresorů a podle potřeby přivolejte další dospělé.		
2	NIKDY NEKONFRONTUJTE OBĚŤ S AGRESOREM – neved'te společný rozhovor. Nevyšetřujte všechny žáky najednou a nesdělujte agresorům výpovědi oběti/svědků.		
3	UČITEL PŘEDÁ PŘÍPAD POVĚŘENÉMU TÝMU – běžný pedagog zajistí bezpečí a základní informace; vlastní šetření vede určený pracovník/tým podle školního programu proti šikanování.		
4	ZACHOVEJTE DOSTUPNÉ PODKLADY – u kyberšikany zejména screenshoty, odkazy, zprávy a časové údaje. Nemanipulujte s důkazy způsobem, který by je mohl znehodnotit.		
5	PČR PŘI ZÁVAŽNOSTI – při závažném fyzickém útoku, vydírání, vyhrožování, sexuálním násilí nebo jiném podezření na trestný čin kontaktuje vedení Policii ČR (158). OSPOD se zapojuje podle míry ohrožení dítěte.		
6	RODIČE INFORMUJTE ODDĚLENĚ – zákonné zástupce oběti a agresora kontaktujte samostatně a s ohledem na probíhající šetření.		
NÁSLEDNÁ PRÁCE			
• zajistit ochranu a podporu oběti; • nastavit práci s agresorem a odpovídající výchovná opatření; • pracovat s třídním kolektivem a klimatem; • podle potřeby zapojit PPP, SVP, OSPOD nebo další odborné služby.			

PRVNÍ ZJIŠTĚNÍ kterýkoli zaměstnanec	KOORDINACE pověřený pracovník ŠPP / vedení	OZNAMOVÁNÍ OSPOD / PČR	ZDRAVOTNÍ STAV 155 při akutním zranění
---	--	---------------------------	---

A. Podezření na týrání, zneužívání nebo závažné zanedbávání (CAN)

KDYŽ SE DÍTĚ SVĚŘÍ

- Naslouchejte klidně a berte sdělení vážně.
- Nekladte sugestivní nebo opakované „výslechové“ otázky.
- Neslibujte absolutní tajemství – vysvětlíte, že kvůli bezpečí může být nutné zapojit další dospělé.
- Co nejdříve objektivně запиšte, co dítě uvedlo, ideálně co nejpřesněji jeho slovy.

1	PŘEDEJTE INFORMACI POVĚŘENÉMU PRACOVNÍKOVÍ – pracovník ŠPP/vedení vyhodnotí další postup. Je vhodné, aby při předání byl přítomen i pracovník, který si signálu všiml nebo kterému se dítě svěřilo.
2	ŠKOLA NEVYŠETŘUJE A NESHÁNÍ DŮKAZY – úkolem školy je zaznamenat konkrétní známé skutečnosti a jednat v zájmu dítěte.
3	OSPOD NEBO PČR PODLE SITUACE – u podezření na závažné zanedbávání se škola obrací zejména na OSPOD. Při podezření, že byl nebo je páčán trestný čin (např. týrání či sexuální zneužívání), kontaktuje Policii ČR; vhodné je současně informovat OSPOD.
4	RODIČE NEINFORMUJTE AUTOMATICKY PŘEDEM – pokud může být zákonný zástupce možným původcem ohrožení nebo by kontakt mohl dítě vystavit dalšímu riziku, nejprve konzultujte postup s vedením a OSPOD/PČR.
5	AKUTNÍ ZRANĚNÍ – při bezprostředním zdravotním ohrožení volejte 155 a zajistěte první pomoc.

B. Krádeže a vandalismus

- Zajistěte místo a dostupné informace, informujte vedení, poškozeného a zákonné zástupce podle okolností.
- Nevstupujte do role policie; neprovádějte osobní prohlídky. Při podezření na závažný majetkový delikt nebo trestný čin kontaktujte Policii ČR.
- Kázeňská/výchovná opatření uložte podle školního řádu až na základě zjištěných skutečností a individuálního posouzení.
- Při opakovaných krádežích, výrazném riziku nebo souvisejícím ohrožení dítěte zapojte ŠPP a podle situace OSPOD.

EVIDENCE třídní učitel	PRÁCE S RODINOU TU / vedení / ŠPP	VÝCHOVNÁ KOMISE ředitel školy	EXTERNĚ přestupkový orgán / OSPOD / PČR dle situace
---------------------------	--------------------------------------	----------------------------------	---

DŮLEŽITÉ

Nové metodické doporučení MŠMT z roku 2026 nahrazuje staré mechanické schéma „10 / 25 / 60 hodin“. OSPOD ani Policie ČR se nekontaktují automaticky po dosažení jediného počtu hodin; postup závisí na stupni školy, čtvrtletí, dosavadní práci školy a závažnosti situace.

Situace za čtvrtletí	Doporučený postup MŠMT	Co udělá škola
Neomluvená absence do 10 h (1. stupeň) / do 12 h (2. stupeň)	škola řeší se zákonným zástupcem	kontakt ZZ, zjistit příčinu, domluvit opatření, vše zaznamenat
Více než 10 h (1. stupeň) / více než 12 h (2. stupeň)	ředitel svolává školní výchovnou komisi	jednání se ZZ, TU, VP/ŠMP a dle potřeby dalšími; písemný zápis
Situace se nedaří vyřešit; typicky přes 25 h (1. stupeň) / 30 h (2. stupeň)	lze podat podnět příslušnému orgánu k zahájení přestupkového řízení	předat i dokumentaci dosavadních kroků školy
Závažnější dlouhodobé zanedbávání docházky	OSPOD podle § 10 odst. 4 zákona o SPOD	oznámit bez zbytečného odkladu, pokud intenzita/doba může nepříznivě ovlivňovat vývoj dítěte
Nejzávažnější případy	Policie ČR / státní zastupitelství	pouze podle okolností a závažnosti, nikoli automaticky po 60 hodinách

Praktický postup třídního učitele

1	SLEDUJTE VČAS – pokud zákonný zástupce nedoloží důvod nepřítomnosti ve lhůtě stanovené školským zákonem a školním řádem, prokazatelně jej upomeňte a vše zaznamenejte.
2	ZJIŠŤUJTE PŘÍČINU – záškoláctví může souviset se šikanou, psychickými potížemi, rodinnou situací či jinou překážkou; cílem je problém řešit, ne pouze sankcionovat.
3	POZOR I NA OMLUVENOU ABSENCI – při podezřelém nárůstu omluvené absence (MŠMT uvádí jako orientační signál přes 50 % vyučovacích hodin za čtvrtletí) se zabývejte věrohodností důvodů. Je-li to ve školním řádu, lze do budoucna vyžadovat potvrzení lékaře; nikoli zpětně.
4	SANKCE JEN ZA ZAVINĚNÉ JEDNÁNÍ ŽÁKA – nelze trestat žáka za pochybení zákonného zástupce. Vedle opatření používejte podpurné a konstruktivní kroky.

PRVNÍ ZJIŠTĚNÍ učitel / TU	KONZULTACE ŠMP / ŠP	OPATŘENÍ vedení školy	EXTERNĚ odborná služba / OSPOD / PČR dle eskalace
-------------------------------	------------------------	--------------------------	---

Rizikové chování v dopravě (příloha 2)

Zastavit bezprostřední ohrožení. Opakované nebo závažné chování řešit s TU, ŠMP a zákonnými zástupci; při nehodě postupovat podle zdravotní závažnosti a právních povinností.

Netolismus (příloha 15)

Zmapovat dopad na školní fungování, spánek, vztahy a docházku; vést motivační rozhovor, zapojit ZZ a podle potřeby doporučit odbornou pomoc.

Nová náboženská hnutí (příloha 17)

Rozlišovat svobodu přesvědčení od manipulace či ohrožení. Nehodnotit víru; řešit konkrétní rizikové projevy a dopady na dítě.

Rizikové sexuální chování (příloha 18)

Zajistit bezpečí a diskrétnost. Při podezření na sexuální nátlak, zneužití nebo trestný čin postupovat jako u CAN / závažného násilí a kontaktovat PČR/OSPOD podle situace.

Příslušnost k subkulturám (příloha 19)

Nezaměřovat příslušnost ke skupině za rizikové chování. Řešit konkrétní projevy, zejména násilí, nenávisť, sebepoškozování nebo jiné ohrožení.

Hazardní hraní (příloha 21)

Zmapovat rozsah a dopady, zapojit ŠMP/ŠP a ZZ; doporučit adiktologickou pomoc. Při souvisejících krádežích nebo jiném protiprávním jednání postupovat podle závažnosti.

Žáci s PAS – prevence problémových situací (příloha 22)

Řídit se podpůrnými opatřeními, známými spouštěči a individuálním krizovým postupem. Cílem je prevence přetížení a bezpečná deeskalace, nikoli sankcionování projevů souvisejících s postižením.

KDY PŘEJÍT NA JINÝ KRIZOVÝ POSTUP

Pokud se „ostatní“ riziko promění v bezprostřední ohrožení zdraví, násilí, podezření na trestný čin, závažné zanedbávání nebo sebevražedné riziko, použijte příslušný krizový postup v oddílech I–V.

Co má obsahovat stručný záznam

- datum, čas a místo události;
- kdo byl přítomen;
- co pracovník osobně viděl nebo slyšel;
- přesné nebo co nejpřesnější sdělení žáka, pokud je podstatné;
- jaké kroky byly provedeny (první pomoc, oddělení osob, telefonát 155/158, kontakt rodičů apod.);
- komu a kdy byla situace předána;
- podpis pracovníka a případně svědka tam, kde to postup vyžaduje.

PIŠTE FAKTA, NE DIAGNÓZY

Zápis má být použitelný pro další pracovníky školy i externí orgány. Vyhněte se domněnkám, hodnotícím soudům a nepodloženým závěrům.

Rozhovor se žákem

- zajistěte soukromí, ale podle závažnosti mějte přítomného dalšího dospělého;
- používejte otevřené otázky a nevnučujte odpovědi;
- neslibujte něco, co nemůžete dodržet („nikomu to neřeknu“);
- vysvětlíte, co se bude dít dál a kdo bude zapojen;
- u podezření na trestný čin nebo CAN neprovádějte opakované detailní „výslechy“.

Komunikace se zákonnými zástupci

- komunikujte věcně a bez předčasného obviňování;
- u šikany kontaktujte rodiny oběti a agresora odděleně;
- u podezření na týrání/sexuální zneužívání nejprve zvažte, zda kontakt rodiče nemůže dítě dále ohrozit;
- u sebevražedného rizika rodičům jasně sdělte míru naléhavosti a doporučený další krok.

Role	Jméno	Telefon	E-mail
Školní metodik prevence	Mgr. Jan Froněk	313 105 209	fronek@zsvaclavahavla.cz
Výchovný poradce	Mgr. Jolana Břízová	313 105 223	brizova@zsvaclavahavla.cz
Školní psycholog	Mgr. Pavla Kaňkovská	313 105 251	kankovska@zsvaclavahavla.cz
Speciální pedagog / koordinátor inkluze	Mgr. Magdaléna Veverková	313 105 233	veverkova@zsvaclavahavla.cz

Tísňová a krizová čísla

150	Hasičský záchranný sbor	155	Zdravotnická záchranná služba
158	Policie České republiky	156	Městská policie
112	Jednotné evropské číslo	116 111	Linka bezpečí – děti a studenti, nonstop, zdarma

Další ověřené kontakty

Služba	Telefon	Poznámka
Rodičovská linka	606 021 021	pro rodiče i pedagogy; pracovní dny dle aktuální provozní doby
Linka Anabell	774 467 293	krizová pomoc při poruchách příjmu potravy
PPP Nymburk	325 512 667	Masarykova 895, Nymburk

Doporučení: u lokálních odborných pracovišť kontrolujte kontakty nejméně jednou ročně; provozní doby krizových linek se mohou měnit.

- [MŠMT – Prevence: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování a seznam příloh 1–24](#)
- [MŠMT – Metodické doporučení k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování \(aktualizace 01/2026\)](#)
- [Linka bezpečí – aktuální kontakty](#)
- [Rodičovská linka – aktuální kontakty](#)
- [Centrum Anabell – Linka Anabell](#)

REVIZE DOKUMENTU

Doporučená periodicita: nejméně 1× ročně před zahájením školního roku a vždy po významné změně legislativy, metodického doporučení MŠMT, personálního obsazení ŠPP nebo kontaktních údajů.